

OBSAH POMŮCKY „PRÁVO EVROPSKÉ UNIE“

1	Základní informace.....	5
1.1	Klíčová slova.....	5
1.2	Rychlý náhled do problematiky.....	5
1.3	Komu je pomůcka určena.....	7
1.4	Minimální předechozí požadavky.....	7
1.5	Cíl předmětu.....	8
1.6	Čas potřebný ke studiu.....	8
2	Slovo úvodem.....	10
2.1	Struktura pomůcky.....	10
2.2	Jak pomůcku používat.....	10
2.3	Konzultace.....	10
2.4	Ukončení předmětu, klasifikace.....	11
2.5	Seznam použitých symbolů.....	11
3	Vznik a vývoj evropské unie.....	13
3.1	Historie evropské integrace.....	14
3.2	Vznik a vývoj EU.....	16
3.3	Proces rozšiřování EU.....	21
3.4	Integrace mimo EU.....	21
3.5	ČR a EU.....	21
3.6	Termíny a definice.....	23
4	Instituce Evropské unie.....	31
4.1	Úvod.....	32
4.2	Evropská rada.....	32
4.3	Rada.....	33
4.4	Evropský parlament.....	35
4.5	Komise.....	37
4.6	Účetní dvůr.....	38
4.7	Soudní systém.....	38
4.8	Další orgány fungující v rámci Evropské unie.....	39
5	Prameny práva Evropské unie.....	45
5.1	Primární a sekundární právo.....	46
5.2	Další právní prameny.....	47
6	Charakteristické rysy práva Evropské unie.....	52
6.1	Přednost/nadřazenost/supremace.....	53
6.2	Přímý účinek.....	54
6.3	Nepřímý účinek směrnic.....	55
6.4	Odpovědnost členského státu za škodu způsobenou jednotlivci porušením práva ES.....	56
7	Legislativní proces.....	63
7.1	Úvod.....	64
7.2	Procedura souhlasu.....	64
7.3	Procedura konzultace.....	64
7.4	Procedura spolupráce.....	64
7.5	Procedura spolurozhodování.....	64
8	Procesní právo.....	70
8.1	Úvod.....	71
8.2	Rřízení o předběžných otázkách dle čl. 234 SES.....	71
8.3	Žaloba na neplatnost (přezkum právnosti aktů) dle čl. 230 SES.....	72
8.4	Žaloba na nečinnost dle čl. 232 SES.....	72
8.5	Žaloba na náhradu škody dle čl. 235 SES v souvislosti s čl. 288 SES.....	72

8.6	Žaloba na nesplnění (porušení) smluvní povinnosti dle čl. 226 SES a čl. 227 SES.....	73
8.7	Další žaloby.....	73
9	Volný pohyb zboží.....	78
9.1	Úvod – celní unie.....	79
9.2	Cl a dávky s rovnocenným účinkem.....	80
9.3	Kvantitativní omezení a opatření s rovnocenným účinkem.....	83
9.4	Zákaz daňové diskriminace.....	87
10	Volný pohyb osob a služeb.....	97
10.1	Občanství EU.....	98
10.2	Volný pohyb osob.....	98
10.3	Volný pohyb služeb.....	101
10.4	Možná omezení volného pohybu osob a služeb.....	102
11	Ochrana lidských práv v Evropské unii.....	108
11.1	Lidská práva.....	109
11.2	Dělení lidských práv.....	109
11.3	Ochrana lidských práv v EU.....	109
12	Druhý a třetí pilíř Evropské unie.....	116
12.1	Druhý pilíř.....	117
12.2	Třetí pilíř.....	118
13	Soutěžní právo.....	122
13.1	Úvod.....	123
13.2	Zneužití dominantního postavení.....	123
13.3	Zákaz kartelů.....	124
14	Ochrana životního prostředí.....	128
14.1	Úvod.....	129
14.2	Vývoj.....	129
14.3	Principy ochrany životního prostředí.....	129
14.4	Jednotlivé oblasti regulace ochrany životního prostředí.....	130
15	Aktuální vývoj Evropské unie.....	134
16	Závěr.....	136
17	Tematické obsahy.....	138
17.1	Průvodce, pro zájemce.....	138
17.2	Grafy, tabulky, obrázky, řešené příklady.....	139
17.3	Samostudium, samostatné úkoly, korespondenční úkoly, k zamýšlení, vyhledejte na internetu.....	139
17.4	Definice, k zapamatování.....	140
17.5	Shrnutí, zdroje, konzultace.....	140
17.6	Testy, kontrolní otázky, řešení a odpovědi.....	141
17.7	Shrnutí, zdroje, konzultace.....	142

Týč, V. *Základy práva EU pro ekonomy*. Praha: Linde, 2001.
Svoboda, P. *Úvod do evropského práva*. Praha: C. H. Beck, 2004.
Brožurky EU – k dispozici v ICEU, Rytířská ul., Praha

17 TĚMATICKÉ OBSAHY

PRŮVODCE STUDIEM 17-2: „TĚMATICKÉ OBSAHY POMÁHA-JÍ“

Tematické obsahy jsou vytvořeny pro vás, vážení studující. Bude-
te se lehčeji orientovat v tom, co vás čeká při studiu. Chcete si
například rozplánovat úkoly? Jejich seznam je zde!

SYSTEMIZACE
a přehlednost práce.

17.1 PRŮVODCE, PRO ZÁJEMCE

Průvodce studiem 1-1: „Evropská unie je pro vás španělskou vesnicí?“	7
Průvodce studiem 1-2: „Čas potřebný ke studiu se může lišit“	9
Průvodce studiem 2-1: „Symboly je třeba zažít“	11
Průvodce studiem 3-1: „Trocha historie nikoho nezabije“	14
Průvodce studiem 3-2: „Pozor na záměnu pojmů“	15
Průvodce studiem 3-3: „Schumanova deklarace“	16
Průvodce studiem 3-4: „EHS versus ES“	17
Část pro zájemce 3: „Přechodná období“	25
Průvodce studiem 4-1: „Nenechte se odradit“	32
Průvodce studiem 4-2: „Nepleťte si...“	32
Průvodce studiem 5-1: „Evropské zákony“	46
Průvodce studiem 5-2: „Jak je to s nařízeními“	47
Průvodce studiem 6-1: „Pouhé základy“	53
Část pro zájemce 6: „Vztah českého a komunitárního práva“	53
Průvodce studiem 6-2: „Problémy principu přímého účinku“	55
Průvodce studiem 6-3: „Nepřímý účinek“	55
Průvodce studiem 6-4: „Nevíte si rady s odpovědností?“	56
Průvodce studiem 7-1: „Nenechte se odradit“	63
Průvodce studiem 8-1: „Bude se vám hodit“	70
Průvodce studiem 8-2: „Nesporné řízení“	71
Průvodce studiem 8-3: „Rozhodnutí Plaumann“	72
Průvodce studiem 8-4: „Analogická žaloba“	73
Průvodce studiem 9-1: „Nechce se vám do učení?“	79
Část pro zájemce 9-1: „Co všechno je zboží?“	80
Průvodce studiem 9-2: „K definici dávky s obdobným účinkem clu“	81
Průvodce studiem 9-3: „Příklad k ospravedlnění dávek s obdobným účinkem clu“	82
Průvodce studiem 9-4: „Principy Cassis de Dijon“	84
Část pro zájemce 9-2: „Rozhodnutí Keck“	86
Průvodce studiem 9-5: „Odstraňte nejasnosti“	87
Průvodce studiem 10-1: „Chcete pracovat v EU?“	98
Průvodce studiem 10-2: „Odlíšení pracovníka“	99
Část pro zájemce 10-1: „Kvalifikační předpoklady“	103
Část pro zájemce 10-2: „Nařízení 2004/38“	104
Průvodce studiem 11-1: „Získáte základy“	109
Průvodce studiem 11-2: „ČR a Rada Evropy“	110
Část pro zájemce 11-1: „Evropská úmluva“	110
Průvodce studiem 11-3: „Kam se tedy obrátit“	112
Část pro zájemce 11-2: „Smysl čl. 7 SEU“	114

Průvodce studiem 12-1: „Baví vás politologické otázky?“	116
Průvodce studiem 13-1: „A co takhle hospodářská soutěž?“	122
Průvodce studiem 14-1: „Jste ochránci životního prostředí“	128
Průvodce studiem 15-1: „Co vás nejvíce zajímá“	134
Průvodce studiem 16-1: „A jste u konce“	136
Průvodce studiem 17-2: „Tematické obsahy pomáhají“	138

17.2 GRAFY, TABULKY, OBRÁZKY, ŘEŠENÉ PŘÍKLADY

Tabulka 3-1: „Fáze přistoupení k EU“	21
Tabulka 4-1: „Rozdělení hlasů v Radě“	34
Tabulka 4-2: „Složení Evropského parlamentu (převzato z www.euroskop.cz)“	36
Tabulka 4-3: „Seznam politických frakcí (převzato z www.euroskop.cz)“	36
Řešený příklad 5: „Určete právní akt“	48
Řešený příklad 6: „Nadřazenost komunitárního práva“	57
Obrázek 7-1: „Procedura Konzultace“	65
Obrázek 7-2: „Procedura Spolupráce“	66
Obrázek 7-3: „Procedura Spolurozhodování“	67
Řešený příklad 9-1: „Zelené láhve“	93
Řešený příklad 9-2: „Automobilová daň“	94
Řešený příklad 9-3: „Poplatky za zdravotní kontrolu“	94
Řešený příklad 10: „Turističtí průvodci“	105

17.3 SAMOSTUDIUM, SAMOSTATNÉ ÚKOLY, KORESPONDENČNÍ ÚKOLY, K ZAMYŠLENÍ, VYHLEDEJTE NA INTERNETU

Úkol k zamyšlení 3-1: „Důvody pro Evropskou integraci“	16
Úkol k zamyšlení 3-2: „Kde platí Euro?“	20
Samostudium 3-1: „Vyhleďte si několik pojmů“	23
Samostudium 3-2: „Doplňní tabulky“	23
Samostatný úkol 3: „Symboly EU“	28
Korespondenční úkol 3: „Smlouva o EU“	28
Vyhleďte na internetu 4: „Předsednictví v Radě“	34
Úkol k zamyšlení 4: „Demokratický deficit“	36
Samostatný úkol 4-1: „Český komisař“	38
Vyhleďte na internetu 4-1: „Čeští zástupci u ESD a SPS“	39
Samostatný úkol 4-2: „Rozpuštění Evropského parlamentu“	43
Korespondenční úkol 4: „Evropští poslanci“	43
Úkol k zamyšlení 5: „Kde hledat právní prameny?“	46
Vyhleďte na internetu 5: „Úřední věstník EU“	47
Samostatný úkol 5: „Co znamenají označení“	48
Korespondenční úkol 5: „Právní akty“	50
Úkol k zamyšlení 6: „Jak je to s Ústavou ČR?“	53
Samostudium 6: „Rozhodnutí von Colson“	56
Samostatný úkol 6: „Doplňte“	59
Korespondenční úkol 6-1: „princip subsidiarity“	61
Korespondenční úkol 6-2: „Význam přímého účinku“	61
Korespondenční úkol 7: „Spolurozhodování v EU“	68
Samostudium 8: „Předběžná otázka“	71

Samostatný úkol 8: „Změna předběžné otázky“	74
Korespondenční úkol 8: „Řízení o předběžné otázce“	76
Úkol k zamyšlení 9-1: „Co je to?“	79
Úkol k zamyšlení 9-2: „Opatření s rovnocenným účinkem kvantitativnímu omezení“	83
Samostudium 9: „Proporcionalita“	86
Úkol k zamyšlení 9-3: „Podobné výrobky a výrobky v soutěži“	88
Korespondenční úkol 9: „Cassis de Dijon“	94
Úkol k zamyšlení 10: „Kdo je pracovník?“	99
Samostatný úkol 10: „Příklad ospravedlnění ve veřejném zájmu“	103
Korespondenční úkol 10: „Volný pohyb osob a služeb“	106
Úkol k zamyšlení 11-1: „Lidská práva“	109
Samostudium 11: „Evropský soud pro lidská práva“	110
Úkol k zamyšlení 11-2: „Kdo porušuje lidská práva“	111
Korespondenční úkol 11: „Ochrana lidských práv v EU“	114
Korespondenční úkol 12: „Přečtete si noviny“	120
Úkol k zamyšlení 13: „Dominantní postavení“	124
Korespondenční úkol 13: „Soutěžní právo“	126
Samostudium 14: „Princip subsidiarity“	130
Korespondenční úkol 14: „Ochrana životního prostředí“	132

17.4 DEFINICE, K ZAPAMATOVÁNÍ

Definice 9-1: „Zboží ve volném oběhu“	80
Definice 9-2: „Zboží“	80
Definice 9-3: „Dávka s obdobným účinkem clu“	81
Definice 9-4: „Opatření s rovnocenným účinkem kvantitativnímu omezení“	83
Definice 9-5: „Čl. 30 SES“	85
Definice 9-6: „Čl. 90 SES“	87
K zapamatování 9: „Volný pohyb zboží“	95
Definice 10-1: „Občanství EU“	98
Definice 10-2: „Pracovník“	99
Definice 10-3: „benefičianti“	99
Definice 10-4: „Čl. 39 SES“	100
Definice 10-5: „Čl. 43 SES“	101
Definice 10-6: „Společnost“	101
Definice 10-7: „Služby“	102
Definice 11: „Lidská práva v EU“	111
Definice 13: „Dominantní postavení“	123

17.5 SHRNUŤI, ZDROJE, KONZULTACE

Další zdroj 3: „Vznik a vývoj Evropské unie“	28
Zdroje na internetu 3: „Vznik a vývoj Evropské unie“	29
Shrnutí kapitoly 3: „Vznik a vývoj Evropské unie“	29
Další zdroj 4: „Instituce Evropské unie“	44
Zdroje na internetu 4: „Instituce Evropské unie“	44
Shrnutí kapitoly 4: „Instituce Evropské unie“	44
Další zdroj 5: „Prameny práva Evropské unie“	50

Zdroje na internetu 5: „Prameny práva Evropské unie“	50
Shrnutí kapitoly 5: „prameny práva Evropské unie“	51
Další zdroje 6: „Charakteristické rysy práva Evropské unie“	61
Zdroje na internetu 6: „Charakteristické rysy práva Evropské unie“	62
Shrnutí kapitoly 6: „Charakteristické rysy práva Evropské unie“	62
Další zdroje 7: „Legislativní proces“	68
Zdroje na internetu 7: „Legislativní proces“	69
Shrnutí kapitoly 7: „Legislativní proces“	69
Další zdroje 8: „Procesní právo“	76
Zdroje na internetu 8: „Procesní právo“	76
Shrnutí kapitoly 8: „Procesní právo“	77
Námět pro konzultaci 9: „Volný pohyb zboží“	94
Další zdroje 9: „Volný pohyb zboží“	95
Zdroje na internetu 9: „Volný pohyb zboží“	95
Shrnutí kapitoly 9: „Volný pohyb zboží“	96
Další zdroje 10: „Volný pohyb osob a služeb“	106
Zdroje na internetu 10: „Volný pohyb osob a služeb“	106
Shrnutí kapitoly 10: „Volný pohyb osob a služeb“	107
Vyhleďte na internetu 11: „Charta EU“	113
Další zdroje 11: „Ochrana lidských práv v Evropské unii“	114
Zdroje na internetu 11: „Ochrana lidských práv v Evropské unii“	114
Shrnutí kapitoly 11: „Ochrana lidských práv v Evropské unii“	115
Další zdroje 12: „Přečtěte si noviny“	120
Zdroje na internetu 12: „Přečtěte si noviny“	121
Shrnutí kapitoly 12: „Druhý a třetí pilíř Evropské unie“	121
Další zdroje 13: „Soutěžní právo“	126
Zdroje na internetu 13: „Soutěžní právo“	126
Shrnutí kapitoly 13: „Soutěžní právo“	127
Vyhleďte na internetu 14: „Předpisy k ochraně životního prostředí“	131
Další zdroje 14: „Ochrana životního prostředí“	132
Zdroje na internetu 14: „Ochrana životního prostředí“	132
Shrnutí kapitoly 14: „Ochrana životního prostředí“	133
Zdroje na internetu 15: „Aktuální vývoj Evropské unie“	135
Shrnutí kapitoly 15: „Aktuální vývoj Evropské unie“	135
Shrnutí celé pomůcky	136
Další zdroje	136

17.6 TESTY, KONTROLNÍ OTÁZKY, ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

Kontrolní otázky 3: „Zopakujte si základní pojmy“	25
Řešení a odpovědi 3: „Zopakujte si základní pojmy“	25
Test 3: „Vznik a vývoj EU“	26
Řešení testu 3: „Vznik a vývoj EU“	28
Kontrolní otázky 4: „Instituce ES/EU“	40
Řešení a odpovědi 4: „Instituce ES/EU“	41
Test 4: „Institucionální rámec EU“	41
Řešení testu 4: „Institucionální rámec EU“	43
Kontrolní otázky 5: „Prameny práva“	48
Řešení a odpovědi 5: „Prameny práva“	49
Test 5: „Právní prameny“	49
Řešení testu 5: „Právní prameny“	50

Kontrolní otázky 6: „Rysy komunitárního práva“	59
Řešení a odpovědi 6: „Rysy komunitárního práva“	59
Test 6: „Právní principy“	60
Řešení testu 6: „Právní principy“	61
Kontrolní otázky 7: „Legislativní proces“	68
Řešení a odpovědi 7: „Legislativní proces“	68
Kontrolní otázky 8: „Procesní právo“	73
Řešení a odpovědi 8: „Procesní právo“	74
Test 8: „Žaloby u evropských soudů“	74
Řešení testu 8: „Žaloby u evropských soudů“	75
Kontrolní otázky 9: „Volný pohyb zboží“	89
Řešení a odpovědi 9: „Volný pohyb zboží“	89
Test 9: „Oblast volného pohybu zboží“	90
Řešení testu 9: „Oblast volného pohybu zboží“	93
Kontrolní otázky 10: „Volný pohyb osob a služeb“	104
Řešení a odpovědi 10: „Volný pohyb osob a služeb“	104
Kontrolní otázky 11: „Lidská práva“	112
Řešení a odpovědi 11: „Lidská práva“	112
Test 11: „Ochrana lidských práv“	113
Řešení testu 11: „Ochrana lidských práv“	113
Kontrolní otázky 12: „Druhý a třetí pilíř EU“	120
Řešení a odpovědi 12: „Druhý a třetí pilíř EU“	120
Kontrolní otázky 13: „Soutěžní právo“	125
Řešení a odpovědi 13: „Soutěžní právo“	125
Kontrolní otázky 14: „Ochrana životního prostředí“	131
Řešení a odpovědi 14: „Ochrana životního prostředí“	131

17.7 SHRNUÍ, ZDROJE, KONZULTACE

Další zdroje 3: „Vznik a vývoj Evropské unie“	28
Zdroje na internetu 3: „Vznik a vývoj Evropské unie“	29
Shrnutí kapitoly 3: „Vznik a vývoj Evropské unie“	29
Další zdroje 4: „Instituce Evropské unie“	44
Zdroje na internetu 4: „Instituce Evropské unie“	44
Shrnutí kapitoly 4: „Instituce Evropské unie“	44
Další zdroje 5: „Prameny práva Evropské unie“	50
Zdroje na internetu 5: „Prameny práva Evropské unie“	50
Shrnutí kapitoly 5: „Prameny práva Evropské unie“	51
Další zdroje 6: „Charakteristické rysy práva Evropské unie“	61
Zdroje na internetu 6: „Charakteristické rysy práva Evropské unie“	62
Shrnutí kapitoly 6: „Charakteristické rysy práva Evropské unie“	62
Další zdroje 7: „Legislativní proces“	68
Zdroje na internetu 7: „Legislativní proces“	69
Shrnutí kapitoly 7: „Legislativní proces“	69
Další zdroje 8: „Procesní právo“	76
Zdroje na internetu 8: „Procesní právo“	76
Shrnutí kapitoly 8: „Procesní právo“	77
Námět pro konzultaci 9: „Volný pohyb zboží“	94
Další zdroje 9: „Volný pohyb zboží“	95

Zdroje na internetu 9: „Volný pohyb zboží“	95
Shrnutí kapitoly 9: „Volný pohyb zboží“	96
Další zdroje 10: „Volný pohyb osob a služeb“	106
Zdroje na internetu 10: „Volný pohyb osob a služeb“	106
Shrnutí kapitoly 10: „Volný pohyb osob a služeb“	107
Vyhledejte na internetu 11: „Charta EU“	113
Další zdroje 11: „Ochrana lidských práv v Evropské unii“	114
Zdroje na internetu 11: „Ochrana lidských práv v Evropské unii“	114
Shrnutí kapitoly 11: „Ochrana lidských práv v Evropské unii“	115
Další zdroje 12: „Přečtěte si noviny“	120
Zdroje na internetu 12: „Přečtěte si noviny“	121
Shrnutí kapitoly 12: „Druhý a třetí pilíř Evropské unie“	121
Další zdroje 13: „Soutěžní právo“	126
Zdroje na internetu 13: „Soutěžní právo“	126
Shrnutí kapitoly 13: „Soutěžní právo“	127
Vyhledejte na internetu 14: „Předpisy k ochraně životního prostředí“	131
Další zdroje 14: „Ochrana životního prostředí“	132
Zdroje na internetu 14: „Ochrana životního prostředí“	132
Shrnutí kapitoly 14: „Ochrana životního prostředí“	133
Zdroje na internetu 15: „Aktuální vývoj Evropské unie“	135
Shrnutí kapitoly 15: „Aktuální vývoj Evropské unie“	135
Shrnutí celé pomůcky	136
Další zdroje	136

POVINNÝ VÝTISK